

Institutionen för Handel och Företagande

TENTAMEN

Kurs: Kalkylering och Budgetering

Delmoment: Salstentamen I

Kurskod: FÖ149G

Högskolepoäng för tentamen: 3 hp

Datum: 251202

Skrivtid: 08.30-11.30

Ansvarig lärare: Fredrik Lundell

Hjälpmedel/bilagor: Miniräknare (HIS)

- Anvisningar:**
- ☒ Ta nytt blad för varje ny fråga
 - ☒ Skriv endast på en sida av papperet.
 - ☒ Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - ☒ Numrera lösbladen löpande.
 - ☒ Använd inte röd penna.
 - ☒ Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Övrigt: Visa på ett tydligt sätt alla relevanta beräkningar i det som lämnas in.

Betygsgränser:	Väl Godkänd:	$\geq 75\%$ av totala poängsumman
	Godkänd:	$\geq 50\%$ av totala poängsumman
	Underkänd:	$< 50\%$ av totala poängsumman

Lycka till!

Antal sidor totalt: 7

Uppgift 1 (4 poäng)

Visa, genom ett exempel, en situation där aktieägar- respektive intressentperspektivet skulle leda till att en företagsledning fattar olika beslut. Motivera ditt svar på ett tydligt sätt.

Uppgift 2 (4 poäng)

- Förklara varför degressiv avskrivning brukar vara den mest teoretiska mest rättvisande avskrivningsmetoden. Ange minst två motiveringar. (2p)
- Ge ett exempel där progressiv avskrivning borde användas, och förklara varför. (2p)

Uppgift 3 (6 poäng)

Nedanför återges resultat- och balansräkningar för Gräv och Redskap AB. Din uppgift är att:

- Beräkna och analysera företaget utifrån hävstångsformel samt kassa- och balanslikviditet.
- Utifrån din analys ge ett konkret råd till företagsledningen om vad de främst bör prioritera den närmsta tiden, och ge ett tydligt motiv till detta.

Obs! Använd medelvärde av ingående och utgående balans för de kapitalmått som skall användas.

Balansräkning 1/1			
Kassa	50 000	Eget kapital	900 000
Bank	285 000	Leverantörsskulder	500 000
Lager	450 000	Banklån	6 010 000
Maskiner	2 450 000		
Byggnad	4 175 000		
Totala tillgångar		Skulder & Eget kapital	7 410 000
	7 410 000		

Balansräkning 31/12

Kassa	50 000	Eget kapital	925 000
Bank	225 000	Leverantörsskulder	975 000
Lager	500 000	Banklån	6 500 000
Maskiner	2 450 000		
Byggnad	5 175 000		
Totala tillgångar		Skulder & Eget kapital	8 400 000

Resultaträkning 31/12

Nettoomsättning	50 000 000
Kostnad sålda varor	-8500 000
Bruttoresultat	41 500 000
Rörelsens kostnader	
Personalkostnader	-27 500 000
Förbrukningsmaterial	-6000 000
Administrationskostnader	-7000 000
Avskrivningar	-600 000
Rörelseresultat	400 000
Finansiella poster	
Ränteintäkter	9 000
Räntekostnader	-99 000
Resultat efter finansnetto	310 000

Uppgift 4 (6 poäng)

Märta Karlsson driver sedan två år ett litet handelsföretag. Hon äger sin egen lokal och vill nu att du hjälper henne med budgeteringen inför det tredje verksamhetsåret. Märta lämnar över ingående balansen och de affärshändelser hon tror ska inträffa under året:

Balansräkning 1/1 år 3

Likvida medel	22 000	Leverantörsskulder	125 000
Kundfordringar	50 000	Banklån	1 250 000
Varulager	90 000	Eget kapital	515 000
Fastighet	1 800 000		
-ackumulerade avskrivningar fastighet	-72 000		
Summa tillgångar	1 890 000	Summa skulder & eget kapital	1 890 000

- Avskrivning på fastigheten uppgår till 36 000 kr/år.
- På banklånet (se balansräkningen 1/1 ovan) betalas ränta med 4 %, och amortering uppgår till 50 000 kr/år.
- Intäkterna beräknas uppgå till 725 000 kr under detta år.
- Värme och el beräknas uppgå till 1 500 kr per månad.
- Märta räknar med att köpa in varor för 315 000kr under året.
- Märta måste köpa in diverse förbrukningsmaterial för totalt 15 000 kr under året. Förbrukningsmaterialet betalas kontant och inget lager antas finnas vid årets slut.
- Varje månad beräknar Märta att hon måste lägga ner 2500 kr på administrativa kostnader.
- Märta planerar att göra privatuttag på 20 000 kr/månad.
- I slutet av året beräknas kundfordringar uppgå till 62 000 kr och leverantörsskulderna till 120 000 kr.
- Utgående varulager beräknas uppgå till 59 000 kr.

Upprätta utifrån ovanstående förutsättningar resultatbudget, likviditetsbudget och balansbudget. Använd mallarna på nästkommande sidor, och glöm ej att visa nödvändiga beräkningar.

Resultatbudget	
<i>Rörelsens intäkter:</i>	
<i>Rörelsekostnader:</i>	
Summma rörelsekostnader =	
Budgeterat rörelseresultat =	
<i>Finansiella poster:</i>	
<i>Budgeterat resultat =</i>	

Beräkningar:

Lividitetsbudget	
Ingående likvida medel	
Inbetalningar:	
Utbetalningar:	
Förändring kortfristiga fordringar och skulder:	
Utgående likvida medel =	

Beräkningar:

Balansbudget 31/12

Totala tillgångar =		Totala skulder och eget kapital =	

Beräkningar:

Bilaga

Räntabilitet på totalt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Totalt kapital}}$$

Räntabilitet på sysselsatt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Sysselsatt kapital}}$$

Räntabilitet på eget kapital

$$\frac{\text{Resultat efter finansiella poster}}{\text{Eget kapital}}$$

Genomsnittlig skuldränta

$$\frac{\text{Räntekostnader}}{\text{Skulder}}$$

Skuldsättninggrad

$$\frac{\text{Skulder}}{\text{Eget kapital}}$$

Hävstångsformeln

$$RE = RT + (RT - RS) \times \frac{S}{E}$$

Soliditet

$$\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Totalt kapital}}$$

Räntetäckningsgrad

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Räntekostnader}}$$

Kassalikviditet

$$\frac{(\text{Omsättningstillgångar} - \text{varulager})}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Balanslikviditet

$$\frac{\text{Omsättningstillgångar}}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Bruttomarginal

$$\frac{\text{Bruttoresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Rörelsemarginal

$$\frac{\text{Rörelseresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Vinstmarginal

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Omsättning}}$$

Kapitalets omsättningshastighet

$$\frac{\text{Omsättning}}{\text{Totalt kapital}}$$

Residualresultat

$$(\text{Rörelseresultat} + \text{Finansiella intäkter}) - (\text{Kapital} \times \text{Kalkylränta})$$

Viktad ränta

$$R_e \times \left(\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Totalt kapital}} \right) + R_s \times \left(\frac{\text{Skulder}}{\text{Totalt kapital}} \right)$$